

Na internetu se dočítám, že do r. 1992(3) existoval důchodový účet jako samostatný mimo státní rozpočet. Až v tomto roce se stal součástí státního rozpočtu a tedy se stal pouze jeho podúčtem a ne účtem samostatným. V zákonem stanovené lhůtě 15 dnů žádám o poskytnutí následujících informací

- 1) zakládá se tato skutečnost na pravdě a pokud ano kdy k této změně postavení důchodového účtu došlo?
- 2) jaká byl stav finančních prostředků na tomto účtu v okamžiku této změny - resp. před toto změnou, resp. o kolik se státní rozpočet touto změnou "obohatil"?
- 3) jaký byl stav na důchodovém podúčtu k 31.12.2013?

MINISTERSTVO FINANCÍ

Letenská 15, poštovní příhrádka 77

118 10 Praha 1

Telefon: 257043399 Fax: 257049272

V Praze dne 30.1.2014

Č. j.: MF-10 238/2014/10/53 IK

Věc: Odpověď na žádost o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Vážený pane,

na Ministerstvo financí bylo dne 15. ledna 2014 doručeno Vaše podání se žádostí o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, týkající se poskytnutí následujících informací:

"Na internetu se dočítám, že do r. 1992(3) existoval důchodový účet jako samostatný mimo státní rozpočet. Až v tomto roce se stal součástí státního rozpočtu a tedy se stal pouze jeho podúčtem a ne účtem samostatným.

V zákonem stanovené lhůtě 15 dnů žádám o poskytnutí následujících informací:

- 1) zakládá se tato skutečnost na pravdě a pokud ano kdy k této změně postavení důchodového účtu došlo?
- 2) jaká byl stav finančních prostředků na tomto účtu v okamžiku této změny - resp. před toto změnou, resp. o kolik se státní rozpočet touto změnou "obohatil"?
- 3) jaký byl stav na důchodovém podúčtu k 31.12.2013?"

K tomu Vám sděluji následující:

Od počátku padesátých let (kdy zákon č. 102/1951 Sb., o přebudování národního pojištění, učinil příjmy a výdaje nemocenského a důchodového pojištění od 1. ledna 1952 součástí státního rozpočtu) se datuje financování sociálního pojištění (tedy i důchodů) ze zdrojů státního rozpočtu a po následující období čtyřiceti let na tomto organizačním a finančním uspořádání nebylo v zásadě mnoho měněno. V roce 1993 došlo k tomu, že v souvislosti s daňovou reformou byla zákonem č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, stanovena odvodová povinnost pojistného (předtím byly všechny odvody zahrnuty v dani z příjmu), nicméně vazba na státní rozpočet se nezměnila.

V roce 1993 tedy **nedošlo k žádnému zrušení důchodového účtu**, protože neexistoval.

Důchodový systém funguje v rámci státního rozpočtu na tzv. průběžném principu - pojistné se odvádí do státního rozpočtu a ze státního rozpočtu se hradí výdaje na důchody. Jde o mandatorní výdaj, tedy ten, na který je zákonný nárok a výplata všech důchodů musí být ze státního rozpočtu pokryta i v případě, že vybrané pojistné je nižší než objem prostředků potřebný na výplatu důchodů. Nejde tedy o fondový způsob hospodaření, kdy by příjmy

plynuly na jeden účet, z kterého by též byly hrazeny i výdaje, a který by končil saldem (které by v případě „přebytku“ bylo možno použít na jiné účely).

Od roku 1996 byla stanovena povinnost vyčíslit rozdíl mezi příjmy z pojistného na důchodové pojištění a mezi výdaji na dávky důchodového pojištění včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění. Tento rozdíl je propočítáván vždy po uplynutí rozpočtového roku při sestavování Státního závěrečného účtu. Pokud vyčíslené rozdíly byly kladné, částky ve výši tohoto rozdílu byly převáděny na Zvláštní účet důchodového pojištění do státních finančních aktiv (tj. mimo státní rozpočet) a mohly být použity jen pro důchodové účely.

K další změně došlo od roku 2008, kdy byl ustanoven ve státních finančních aktivech nový účet s názvem zvláštní účet rezervy pro důchodovou reformu, na který se převedl jak zůstatek zvláštního účtu důchodového pojištění, tak i další majetkové hodnoty určené v minulosti vládami ve prospěch důchodového pojištění (výnosy z dividend akcií a podílů apod.). Vláda tyto prostředky může použít pouze na důchodovou reformu a jen se souhlasem Poslanecké sněmovny Parlamentu.

Od roku 1996 byl zjištěn přebytek příjmů pojistného na důchodové pojištění nad výdaji pouze 5x, naposledy za rozpočtový rok 2008. Stav zvláštního účtu rezervy pro důchodovou reformu činí k 31.12. 2013 22,5 mld.Kč.